

Анотація

С.І.Якименко

Возможности влияния телевизионных СМИ на формирование толерантности студентов высших учебных заведений

В статье автором проанализированы социально-педагогические возможности влияния средств массовой информации на формирование толерантности и мировоззренческих позиций студентов высших учебных заведений. Автор рассматривает средства массовой информации как один из факторов социализации молодежи. В работе проанализированы как положительные, так и отрицательные возможности телевидения. Автор исследует возможности присоединения телевидения к воспитанию и образованию формирования мировоззрения студентов высших учебных заведений.

Ключевые слова: толерантность, студенческий возраст, мировоззрение, формирование мировоззрения.

Summary

S.I.Yakimenko

Potential of Media Impact to the Formation of Students Tolerance

In this article the author considers the social and educational opportunities of impact the media to formation of students tolerance and ideological positions. The author considers mass media as element of socialization of young people. Both positive and negative television possibilities to consider possibilities of involving television to upbringing and education the formation of ideology of the young man are analyzed in the article.

Key words: tolerance, students' age, world outlook, world outlook formation.

Дата надходження статті: «30» січня 2013 р.

УДК 37.036:784.4(045)

Г.В.ЯКІВЧУК,

кандидат педагогічних наук, доцент;

Л.А.ВРОДА,

викладач

(м.Хмельницький)

Цінності українського музичного фольклору в процесі виховання майбутнього вчителя музики

У статті розглянуто цінності українського музичного фольклору та їх вплив на виховання майбутнього вчителя музики. Авторами проаналізовано та наголошено на значущості можливостей основних цінностей фольклору (історична, світоглядна, виховна, моральна, естетична, креативна). Обґрунтовано внутрішні виховні можливості та цінності, закладені в українському музичному фольклорі, які допоможуть в досягненні завдань сучасної вищої освіти з виховання людини, яка володіє новим мисленням, глибоко усвідомлює єдність і взаємозалежність світу, здатність жити в гармонії з самим собою, творчо використовує ціннісний потенціал музичного фольклору у виховній практиці.

Ключові слова: музичний фольклор України, майбутній вчитель музики, цінності українського фольклору (історична, світоглядна, виховна, моральна, естетична, креативна).

Постановка проблеми у загальному вигляді... Важливою ланкою виховання творчої особистості вчителя є його залучення до культури свого народу.

Серед загальнонаціональних культурних цінностей, таких як мова, живопис, прикладне мистецтво, архітектура та інші, особливе місце належить українському музичному фольклору. Про його виняткову цінність наголошували багато прогресивних діячів, педагогів, музикантів, етнографів, вважаючи фольклор духовним конденсатом нації та звуковою пам'яткою минулих століть.

Цінності музичного фольклору співпадають із виховними завданнями сучасного суспільства, із процесами підготовки творчої особистості майбутнього вчителя. Утвердження ідеї самоцінності особистості як гуманістичної мети прогресивного розвитку нашої держави підсилюють важливість комплексної розробки проблеми творчої особистості вчителя. Державна національна програма «Освіта» (Україна XXI століття) передбачає: «...створення умов для професійної свободи, творчого пошуку, ініціативи педагогів, прискорення суспільної апробації, відбору і селекції педагогічних новацій» [2, с.44].

Саме пізнання українського фольклору виступає однією з характеристик засвоєння особистістю цінностей культури.

Аналіз досліджень і публікацій... Специфічні особливості музичного фольклору стали предметом досліджень учених XIX ст. (К.Квіткі, Ф.Колесси, М.Лисенка, М.Максимовича, О.Потебні, П.Сокальського та сучасних науковців (В.Гошовського, С.Грици, О.Дея, М.Дмитренка, А.Іваницького, С.Мишанича, О.Правдюка та ін.). Їхні праці дали змогу з'ясувати, що цей феномен – особливий вид творчості, який узагальнює багатотисячлітній людський досвід і виявляє національну психологію, національну свідомість, відображає історію, філософію, мораль, правові закони.

Необхідність використання українського фольклору з виховною метою у дошкільній, початковій ланці школи, у навчанні та вихованні молоді справедливо обґрунтовували багато науковців, педагогів, музикантів. Зокрема, досліджували використання народної творчості у трудовому (Ю.Коломієць, Т.Мацейків), моральному (Н.Заячківська, С.Нікітчина, К.Плівачук, С.Стефанюк), екологічному (Л.Різник, В.Скутіна), патріотичному (В.Каюков), естетичному вихованні (Р.Дзвінка, Г.Карась, О.Маленицька, В.Пабат), у процесі формування національної свідомості (Г.Кловак, Р.Осипець), розвитку творчої активності особистості (З.Пазнікова, Н.Соломко), з'ясовували педагогічні можливості фольклору певних регіонів України (Ю.Ледняк та ін.).

Використання народної музичної творчості у навчально-виховному процесі вузу досліджували С.Домбровський, Г.Іванюк, С.Крамська, В.Костів, О.Неживий, О.Отич, О.Ростовський, Р.Скульський, Г.Сутрина, Б.Тимків, Н.Чернуха, які пропонують різні підходи щодо удосконалення підготовки майбутніх фахівців.

Формулювання цілей статті... Метою цієї статті є окреслити основні цінності українського музичного фольклору та їх вплив на виховання творчої особистості майбутнього вчителя музики.

Виклад основного матеріалу... В умовах науково-технічного прогресу зазнають змін, власне кажучи, коригуються, перестають бути обов'язковими, зменшують свою питому вагу такі характерні властивості фольклору як усність, колективність, варіантність, традиційність, імпровізаційність. У теперішній час слабка ланка саме «жива матерія діяльності», яку розуміємо як цілеспрямований відбір фольклорно-етнографічних засобів, їх використання в навчально-виховній практиці, спрямовану на досягнення гармонійного поєднання чуттєво-практичної свідомості факту фольклорної традиції. Під впливом соціальних умов в психології молодих людей проходить фетишизація таких явищ культури, як диско та рок-музика. Ці процеси відсувають на другий план традиційну й органічну для конкретної місцевості фольклорну культуру. У сучасних містах музичне життя знаходиться поза фольклорною системою діяльності і лише зіставляється з фольклором у відповідних формах.

Отже, послаблення діяльній даної ланки призводить до гальмування наступності, а використання зовнішніх сторін фольклору (тільки тематичного матеріалу, окремих інтонацій, фонізму) – до поверхневого сприйняття, до перекручування передачі уяви про фольклор в соціальну пам'ять наступних поколінь.

Важливість сучасного виховання на засадах національних традицій загострюється поширенням негативних явищ у суспільстві, зокрема у молодіжному середовищі (масована деформація ціннісних орієнтирів, пониження рівня національних авторитетів, ослаблення культурних генотипів), що зумовлює нагальну потребу розкрити перед молодими людьми можливості творчого розвитку і самовдосконалення, протиставити переваги здорового способу життя, культурної організації дозвілля на основі здобутків національної культури. Усе це вимагає реальних кроків з боку держави, освітніх і просвітницьких установ, закладів науки і культури, вчених і практиків. Вагому роль у цьому відіграє український фольклор, який в усі часи визначав насамперед світогляд і систему цінностей, унікальну культуру країни та її народу, систему виховання, оснований на духовному і моральному фундаменті, на якому виховується особистість.

Упродовж останніх десятиліть намітилися якісні зміни у відродженні етнокультурних цінностей у науці, освіті та культурі. Виявленням позитивних зрушень стало створення етнографічних осередків, серед яких Інститут народознавства у Львові, Центр народної творчості у Києві, Українське етнографічне товариство, Український фольклорно-етнографічний центр при АН України; поява нових періодичних і презентація народознавчих та музично-фольклорних видань, зокрема 27 томів серії «Українська народна творчість»; інтеграція української етнографії у світову етнологічну науку. Упроваджується Програма ЮНЕСКО у справах захисту фольклору [12], спрямована на захист і екологію фольклору, на формування та корекцію наукового погляду на фольклор як на інтегральну частину культури. Підтвердженням передумов зростання інтересу до національних цінностей є організація республіканських семінарів з питань виконання музичного фольклору у Києві та Львові, видання посібників. Створено ряд нових програм з музичного фольклору, в музичних школах відкриваються фольклорні відділення, проводяться дитячі фольклорні фестивалі та конкурси.

Однак потенціал музичного фольклору та його цінностей у вихованні творчої особистості майбутнього вчителя-музиканта розкрито не достатньо. Зважаючи на це вважаємо за необхідне

дослідити увесь спектр можливостей українського музичного фольклору з метою впливу на творчу особистість майбутнього вчителя музики.

Фольклор – це невід’ємна складова національної духовної культури, один із регуляторів суспільної свідомості, оскільки виступає як соціальна цінність, відображає ідеї про прекрасне, справедливе, належне, а також сприяє вихованню моральних норм, ідеалів, цінностей. У народній музичній творчості оспівувалися, прославлялися праця та мужність людей, їхній допитливий і глибокий розум, відображались багатство природи, видатні події з історії країни і народу, через неї передавався досвід виховання дітей, поширювалися ідеї народної педагогіки.

Як зазначається у психолого-педагогічних дослідженнях (І.Бех, Л.Виготський, І.Зязюн, М.Каган, О.Ростовський, О.Рудницька та ін.), повноцінне виховання відбувається тільки на основі засвоєння певних цінностей, що є головним напрямом у розвитку й вихованні творчої особистості, її духовного світу та духовної культури. Цінності – це суспільні явища, вони існують об’єктивно. У нашому дослідженні фольклор виступає саме як цінність, включена в умови соціального буття людини і виконує певну функцію в її практичній діяльності. Вітчизняні вчені та сучасні науковці виділяють *історичну, світоглядну, виховну, моральну, естетичну, креативну цінності фольклору*. Розкриємо їх.

Історична цінність фольклору є найбільш традиційною і суттєвою. Інформативна насиченість творів обумовлює можливість їх використання в якості «документів» – історичних подій і фактів, джерел знань про різні аспекти діяльності минулих поколінь. Історизм як одну із визначальних рис української народної пісенності виокремлювали М. Гоголь, М.Лисенко, І.Франко та багато інших діячів вітчизняної культури. М. Гоголь вбачав історизм народних пісень в тому, що «вони не відриваються ні на мить від життя і завжди відповідають тодішньому станові почуттів» [3, с.394]. «Історизм фольклору – це категорія змісту, притаманна усній народній творчості кожного народу, тому що фольклор – частка історії народу, історії його культури, і сам він – історія», – підкреслює А. Іваницький [5, с.131]. У музичному фольклорі відображена цілісна система героїв і символів національної спільності, яка формує національний характер і дозволяє кожному члену цієї спільноти ототожнювати себе з певним народом, поділяючи його етичні й естетичні цінності. Історизм українського музичного фольклору слід розуміти досить широко, оскільки він пов’язаний не лише з конкретною історичною датою чи персоною, а розкриває художньо-узагальнені ситуації, характерні для певного часу.

І.Франко, вказуючи на невідкладні потреби наукового погляду на документування фольклору, писав: «Тільки в найновіший час чимраз ширше починає торувати собі шлях цілком наукове розуміння і пояснення пісень та інших народних творів як матеріалу до народної культури, а отже, як матеріалу історичного, як документа» [18, с.53].

В історичних піснях, думах – неписана історія народу, героїчні й трагічні її сторінки, причому не переказані з літописною безпристрасністю, а виспівані емоційно, піднесено. Нерозривна єдність фольклору з рухом самого життя дала підстави вважати багато українських пісень (балади, козацькі, чумацькі, рекрутські, солдатські, наймитські, емігрантські) історичними. Отже, звернення до фольклору дає змогу формувати світоглядну позицію майбутнього вчителя, його національну свідомість, любов до історії та культури України та закладає глибокі знання як у галузі фольклору, так і в інших сферах – історії, народознавстві, філософії, культурі тощо. Аналіз, систематизація різнобічної інформації з метою дослідження явищ минулого сприяє інтегративному й системному мисленню особистості. Історичну цінність фольклору чітко підкреслив А.Сторожук: «Музична фольклористика, на відміну від інших дисциплін історичного циклу, не послуговується готовими документами, а сама їх створює» [14, с.54].

Українська народна музична творчість завжди перебуває у певній залежності від змін у суспільній свідомості її творців і носіїв, тому вона має світоглядну цінність. В українській народній пісні у концентрованому вигляді відображається світогляд нашого народу, якому органічно притаманні цілісність і певна міфологічність, поєднання глибокого ліризму і проникливої логічної думки, гуманістична спрямованість, утвердження нерозривної єдності Людини, Природи і Космосу, що знаходить своє відображення у персоніфікації явищ навколишньої дійсності, наближенні їх до людини [15].

Як форма існування народного світогляду, українська народна пісня виступає образною моделлю людської життєдіяльності, цілісним вираженням національного світорозуміння і світоусвідомлення; музично-філософським осмисленням гармонії і першооснов буття, явищ дійсності, смисложиттєвих проблем; втіленням загальнолюдських і національних цінностей, морально-етичних та естетичних норм [9]. Оскільки саме народне мистецтво наділене специфічною функцією – формувати світогляд особистості, ми виділяємо *світоглядну цінність*.

Життя людини відроджується, відновлюється, і це оспівано в народній творчості як етапи життєвого шляху, які дають людині можливість осмислити і оцінити пройдений шлях. Події

людського життя, які ґрунтуються на циклічності процесів, оспівано в піснях, обрядах. Але кожен раз події сприймаються по-новому, оскільки змінюються умови життя, вимоги, відбувається духовний зріст людини. З розширенням світоглядних позицій народна творчість поглиблюється психологічно, розширюється тематична амплітуда, удосконалюються засоби художньої виразності.

Кожен народ від покоління до покоління передає свій соціальний, культурний, духовний досвід як спадок старшого покоління молодшому. Перлини виховної мудрості народу, невичерпна своєрідна скарбниця форм і засобів народного виховання становлять золотий фонд народної педагогіки, одного з чинників колективної народної творчості [1, с.4].

К.Ушинський писав про те, що не можна жити за взірцем іншого народу і виховувати за чужою педагогічною системою. У кожного народу є своя особлива національна система виховання. Виховання, якщо воно не хоче бути безсилем, має бути народним. Народність, на його думку, – це той фундамент, на якому базується все подальше виховання «Виховання, створене самим народом і побудоване на народних основах, має ту виховну силу, якої нема у найкращих системах, побудованих на абстрактних ідеях або запозичених в іншого народу» [17, с.100].

Виховний потенціал фольклорного арсеналу культури, зокрема народнопісенної творчості, визначається звуковою природою й процесуальністю звучання, інтонаційністю, синкретичністю, емоційно-раціональною сутністю, доступністю, цілісністю впливу тощо, – зазначає О.Отич [10, с.6].

Календарний і сімейний обрядові цикли несуть у собі компоненти становлення й розвитку особистості через етнопедагогічні ситуації, які спонукають індивіда до самовдосконалення, творчості, сприяють самопізнанню, самоутвердженню, самовихованню, самоконтролю, відповідальності. Це відбувається завдяки тому, що кожен народний звичай, традиція, обряд чи свято обов'язково спрямовані на виховання людської душі, гідності, колективної праці й дозвілля [13, с.14].

Отже, *виховна цінність* народної музичної творчості виявляється в її покликанні формувати емоції, почуття, моделі поведінки, риси характеру, ідеали.

Протягом століть народ створював і удосконалював певні морально-етичні норми, головними чинниками яких були повага і любов до вільної праці, ствердження ідеалів добра, краси, гуманних взаєностосунків, знання свого родоводу, риси високого громадянства; з іншого боку, нещадно засуджувалися негативні якості – пияцтво, лінощі, нещирість, злодійство, жадібність, скупість [6, с.244].

У більшості народних творів – піснях, історичних переказах, прислів'ях превалює морально-етична сторона. Гуманістичний пафос народної творчості проявляється в небайдужому ставленні до людини, її насущних потреб. Плеканням кращих якостей характеризуються обрядові пісні, колядки, щедрівки; веснянки народжують любов, гарний настрій, надію, натхнення; обрядові пісні втілюють усе життя народу, його віру й ідеали. В українському фольклорі знайшла відображення цілісна система сімейної обрядовості, яка давала моральні й естетичні орієнтири для усвідомлення краси, ритмічності, доцільності життя.

Видатні діячі українського народу: письменники, педагоги, композитори – у фольклорі, а саме в народній пісні, вбачали виховний потенціал. М.Леонтович, М.Лисенко, Г.Сковорода, К.Стеценко, В.Сухомлинський, І.Франко наголошували на необхідності використання фольклору – одного з впливових засобів морального та естетичного становлення молоді.

Моральна цінність народної музичної творчості полягає в тому, що ідеї духовності, моральні норми завдяки образним музичним творам дають змогу усвідомлювати виконавцям та слухачам загальнолюдські норми поведінки в сім'ї та суспільстві, формують у людей, особливо молоді, стереотипи поведінки, звички, що регламентують певні норми життя.

Виходячи з того, що музичній діяльності притаманне творення за законами краси і що фольклорні твори є носіями інформації специфічного виду – естетичної, однією з цінностей фольклору є естетична. Її особливість полягає у тому, що естетичні ідеали з часом змінюються. У цьому аспекті О.Олексюк розглядає музичний фольклор з двох позицій. З одного боку, – як самостійну естетичну цінність. У цьому випадку метою вивчення «інтонаційного словника» української музичної творчості стає озброєння студентів знаннями, творчо-виконавськими вміннями та навичками, які сприяють естетичному сприйманню та виконанню творів. З іншого боку, дослідниця розглядає фольклорний твір як національне морально-естетичне явище, яке передбачає включення в процесі його сприймання та виконання механізмів синтонії (соціальної ідентифікації). Інтерпретація фольклорного твору передбачає глибоке проникнення людини у стиль національного мислення, його морально-естетичну позицію, особливості узагальненої інтонації тощо. Цілеспрямована діяльність викладача вузу і студента – майбутнього вчителя музики – спрямовуватиметься на естетичний аналіз фольклорних творів [8, с.63].

На думку українських композиторів М.Леонтовича, М.Лисенка, К.Стеценка, народна пісня має завжди бути частиною змісту естетичного виховання особистості [7, с.84]. Художньо-естетичне

пізнання музичного фольклору охоплює всі сфери людської психіки, активізує розвиток творчого потенціалу, розуміння красивого, забезпечує емоційне «злиття» здобутків загальнолюдської культури з власним «я» і в такий спосіб сприяє вихованню високодуховної особистості. Фольклорний матеріал повинен розглядатися і в проєкції на особистість майбутнього вчителя музики як суб'єкта культури, адже пізнання музичного фольклору спирається на емоції, почуття, переживання, які «пропускають» через себе знання. Пісенно-поетична творчість, обряди допомагають пізнати та сприймати оточуючий світ, приносять людині насолоду. Як вияв прекрасного оспівуються та сприймаються учасниками обряди заручин, благословення, дівич-вечір, святвечір, веснянки, жнива тощо. Тому і раціональне, й емоційне сприйняття фольклору слугує найважливішій меті – вихованню високодуховної особистості.

Отже, *естетична* цінність фольклору полягає у його інтегративній якості, яка складається з взаємодії його з іншими культурними характеристиками (моральна, етична, світоглядна, пізнавальна). Існуючи протягом цілого ряду культурних епох, фольклорний твір у нових обставинах соціокультурного життя розкривається по-іншому, виявляє нові грані змісту.

Творчий дух народної музичної творчості проникає у душу молодого людини, впливає на неї, збагачує красою, радістю й творчим натхненням. І. Земцовський зауважує, «сприймаючи фольклор, слухачка аудиторія ніби відчуває себе співучасником виконавців» [4, с.65]. Саме сприймання вже сприяє формуванню творчої активності молодих слухачів, створенню ситуації особливих комунікативних зв'язків, за умови яких відбувається обмін думками, почуттями, переживаннями. Фольклор є відкритим безперервним процесом творчості, що, як пульсатор, то розгортається, то згортається, жваво реагуючи на ситуацію [16, с.166]. Синкретичні жанри музичного фольклору створюють умови для природного формування музичних здібностей, позитивно впливають на підвищення інтелекту, становлення й творчу самореалізацію особистості. Моделюванню народної гри (обряду) за допомогою прийому діючої співучасті дітей (молоді) створює музично-фольклорне середовище, в якому легко моделюються фрагменти реального життя, реальні стосунки дітей та дорослих, пов'язані з ігровою ідеєю, відбувається залучення малят до пошукової музично-ігрової діяльності, самостійності, розвивається їхня художньо-творча фантазія [13, с.100]. З використанням українського фольклору у вихованні особистості відбувається активне включення до реальної людської діяльності і спілкування. Поєднання у фольклорі творчої та репродуктивної діяльності сприяє формуванню творчої активності особистості. Таким чином, *креативна* цінність пронизує усі жанри українського музичного фольклору і прослідковується у всіх видах художньо-творчої діяльності (сприймання, відтворення, виконання).

Виховання на основі цінностей фольклору є важливим, оскільки «виховання – це насамперед «вбирання в себе» кожною особистістю культури рідного народу, що допомагає передачі, освоєнню і творчому використанню нині суцями поколіннями досвіду попередніх поколінь, забезпечує продовження у віках культурно-історичних традицій батьків, творить з вихованця людину даної епохи, вводить її у сферу загальнолюдських цінностей» [11, с.344].

Ціннісне ставлення до музичного фольклору має складну структуру і характеризується ідеалами, нормами, установками, потребами, інтересами, які в сукупності становлять ціннісні орієнтації. Вони забезпечують усталеність особистості, спадкоємність нового типу поведінки і діяльності. Конкретизація цього положення у сфері етнокультурної діяльності дає змогу визначити, що формування ціннісних орієнтацій стає важливою умовою музично-творчої підготовки вчителя, оскільки вони не тільки сприяють накопиченню музично-етнографічних знань, а й вимагають впровадження спеціальної музично-педагогічної методики використання музичного фольклору.

Висновки... Таким чином, виховання на основі фольклору дає не тільки різносторонню комплексну орієнтацію в історико-культурній, музично-творчій сфері, але й відкриває простір для виявлення індивідуальних творчих нахилів, здібностей особистості. Внутрішні виховні можливості та цінності, які закладені в українському музичному фольклорі, допоможуть в досягненні завдань сучасної вищої освіти з виховання людини, яка володіє новим мисленням, глибоко усвідомлює єдність і взаємозалежність світу, здатності жити в гармонії з самим собою, творчо використовувати ціннісний потенціал музичного фольклору у виховній практиці.

Список використаних джерел та літератури:

1. Богуш А. М. Українське народознавство в дошкільному закладі : навч. посіб. / А. М. Богуш, Н. В. Лисенко. – К. : Вища школа, 1994. – 398 с.
2. Державна національна програма «Освіта» (Україна XXI століття). – К. : Райдуга, 1994. – 62 с.
3. Гоголь М. Твори : в 3 т. / М. Гоголь. – К., 1952. – Т. 3. – 394 с.
4. Земцовский И. И. Теория восприятия и этномышкетедческая практика / И. И. Земцовский // Сов. музыка. – 1986. – № 3. – С. 62–68.

5. Іваницький А. І. Український музичний фольклор : підруч. для вищих навч. закладів / А. І. Іваницький. – Вінниця : НОВА КНИГА, 2004. – 320 с.
6. Культура і побут населення України : навч. посіб. / [В. І. Наулко, Л. Ф. Артюх, В. Ф. Горленко та ін.]. – [2-е вид., доп. та перероб.]. – К. : Либідь, 1993. – 288 с.
7. Музично-педагогічна і творча діяльність М. Леонтовича в контексті відродження національної освіти та культури // Наукові доповіді першої Всеукраїнської науково-теоретичної конференції / Кам'янець-Подільський держ. пед. ун-т. – Кам'янець-Подільський : ПП ХВМ ім. В. Гагенмейстера, 1997. – 263 с.
8. Олексюк О. М. Українська народна музична творчість як фактор удосконалення музично-естетичної освіти студентів / О. М. Олексюк // Шляхи удосконалення художньо-естетичної освіти учнівської молоді в умовах відродження національної культури : тези республіканської науково-практичної конференції (7-9 квіт. 1992 р.) / [ред. кол. : О. П. Шолохова / (відп. ред.) та ін.]. – К. : КДПІ, 1992. – 280 с.
9. Отич О. М. Українське народне мистецтво у формуванні ідеалу особистості майбутнього педагога / О. М. Отич // Педагогіка і психологія професійної освіти. – 2005. – № 5. – С. 55–64.
10. Отич О. М. Естетико-педагогічний потенціал української народної пісні : навч. посіб. / О. М. Отич. – Полтава : Вид-во ПДПУ ім. В. Г. Короленка, 1998. – 35 с.
11. Педагогіка вищої освіти : навч. посіб. / [З. Н. Курлянд, Р. І. Хмелюк, А. В. Семенова та ін.]; за ред. З. Н. Курлянд. – [2-ге вид., перероб. і доп.]. – К. : Знання, 2005. – 399 с.
12. Рекомендации о сохранении фольклора // Международные нормативные акты ЮНЕСКО / сост. И. Ф. Никулин. – М. : Логос, 1993. – 639 с.
13. Садовенко С. Розвиток музичних здібностей засобами українського фольклору : навч.-метод. посіб. / С. Садовенко. – К. : Шкiл. світ, 2008. – 128 с.
14. Сторожук А. І. Климент Квітка (людина – педагог – вчений) / А. І. Сторожук. // – К. : Вид-во УАНИП Фенікс, 1998. – 100 с.
15. Українська національна система виховання : конспект лекцій / уклад. Ю. Д. Руденко. – К. : КДПІ, 1991. – 33 с.
16. Українська художня культура : навч. посіб. / за ред. І. Ф. Ляшенка. – К. : Либідь, 1996. – 416 с.
17. Ушинський К. Д. Теоретичні проблеми виховання і освіти / К. Д. Ушинський // Вибрані педагогічні твори : у 2 т. / [пер. з рос. ; редкол. : В. М. Столетов (голова) та ін.]. – К. : Рад. школа, 1983. – Т.1 / склав та підгот. до друку Е. Д. Днепров ; за ред. О. І. Пискунова та ін. – 488 с.
18. Франко І. Я. Вибрані статті про народну творчість / І. Я. Франко ; [упоряд. О. І. Дей.]. – К. : Вид-во Академії Наук Української РСР, 1955. – 292 с.

Аннотация

Г.В.Яківчук, Л.А.Врода

Ценности украинского музыкального фольклора в процессе подготовки будущего учителя музыки

В статье рассматриваются ценности украинского музыкального фольклора и их влияние на воспитание творческой личности будущего учителя музыки. Авторами сделан анализ и акцент на значении возможностей основных ценностей фольклора (историческая, мировоззренческая, воспитательная, нравственная, эстетическая, креативная). Обоснованы внутренние воспитательные возможности и ценности, заложенные в украинском музыкальном фольклоре, которые помогут в достижении заданий современного высшего образования у воспитании человека, который владеет новым мышлением, глубоко осознает единение и взаимозависимость мира, возможность жить в гармонии с самим собою, творчески использовать ценностный потенциал музыкального фольклора у воспитательной практике.

Ключевые слова: музыкальный фольклор Украины, будущий учитель музыки, ценности украинского музыкального фольклора (историческая, мировоззренческая, воспитательная, нравственная, эстетическая, креативная).

Summary

G.V.Yakivchuk, L.A.Vroda

Values of Ukrainian Musical Folklore in the Process of TRAINING of Future Music Teacher

The article considers the value of Ukrainian folk music and its impact on the education of future teachers of music. The author analyzed and emphasized the importance of opportunities basic values folklore (historical, philosophical, educational, moral, aesthetic, creative). The article grounded internal educational opportunities and values inherent in Ukrainian folk music to help vdosyahnenni tasks of modern higher education to educate the person who owns the new thinking, deeply aware of the unity and interdependence of the world, the ability to live in harmony with yourself creatively use the value potential of folk music in educational practice.

Key words: Ukrainian folk music, future music teacher, Ukrainian folk music values (historical, philosophical, educational, moral, aesthetic, creative).

Дата надходження статті: «19» березня 2013 р.